

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la recursul în anulare

învinuirea lui

Evgheni Trocin și Iaroslav Trofimenko

(art. art. 42 alin. (5), 145 alin. (2) lit. a), b) și j) Cod penal, art. 145
alin. (2) lit. a), b) și j) Cod penal)

(Dosarul nr. 4-1re-102/2022

1-16078449-01-4/1r/e-20072022)

Chiar dacă instituția recursului în anulare a fost abolită la 01 septembrie 2023, recursurile în anulare declarate până la acea dată se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora; Recursul în anulare admis, deoarece din actul de comunicare întocmit de CtEDO rezultă dubii privind punerea la baza condamnării a declarațiilor pretins obținute prin maltratare.

25 iulie 2025

Au judecat anterior cauza judecătoreii

Prima instanță – Aliona Danilov, Natalia Simciuc, Maria Muruianu

Instanța de apel – Iurie Melinteanu, Nichifor Corochii, Ludmila Ouș

Instanța de recurs – Petru Ursache, Petru Moraru, Vladimir Timofti, Constantin

Alerguș, Nadejda Toma

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în anulare în cauza penală privind învinuirea lui Evgheni Trocin și Iaroslav Trofimenko,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Diana Stănilă,
Vladislav Gribincea,
Ion Munteanu,
Leonid Chirtoacă,
Ghenadie Eremciuc,
Alexandru Negru,
Oxana Parfeni,
Stella Bleșceaga, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Evgheni Trocin s-a născut în 1988 în mun. Chișinău și a fost învinuit în baza art. art. 42 alin. (5), 145 alin. (2) lit. a), b) și j) Cod penal. Iaroslav Trofimenko s-a născut în 1990 în regiunea Habarovsk, Federația Rusă, și a fost învinuit în baza art. 145 alin. (2) lit. a), b) și j) Cod penal.

2. Evgheni Trocin a fost apărat de avocații Roman Medeleanu, Ludmila Bîrcă și Vasili Ciuperca, iar Iaroslav Trofimenko, de avocatul Viorel Malanciuc.

3. Cauza a fost examinată în procedură generală. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 03 noiembrie 2015, Evgheni Trocin și Iaroslav Trofimenko au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnați la 18 și, respectiv, 20 de ani de închisoare. Instanța de apel a respins apelurile inculpaților și al apărătorului Viorel Malanciuc și a menținut sentința.

4. La 04 aprilie 2017, Curtea Supremă de Justiție a respins ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de Evgheni Trocin, avocatul Ludmila Bîrcă și avocatul Viorel Malanciuc.

5. La 16 martie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza [Trocin v. Republica Moldova](#) (cererea 23847/19), prin care a constatat că reclamantul a fost supus unui tratament contrar art. 3 din Convenție, sub aspect material, și că autoritățile naționale nu și-au onorat obligațiile de a investiga plângerea reclamantului privind maltratarea.

6. Evgheni Trocin a înaintat și o altă cerere la CtEDO (nr. 67442/17) în temeiul art. 6 din Convenție, în care reclamantul s-a plâns de faptul că instanțele naționale au pus la baza condamnării sale probele obținute prin maltratarea sa. La 10 februarie 2022, [cererea a fost comunicată Guvernului](#). Ea încă nu a fost soluționată.

7. La 07 iulie 2022, avocatul Vasili Ciuperca, în interesul lui Evgheni Trocin, a depus recurs în anulare, prin care solicită casarea tuturor hotărârilor și achitarea lui Evgheni Trocin, sau trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

8. La 07 februarie 2023, completul din cinci judecători ai Curții Supreme de Justiție au dispus, prin raport, trimiterea recursului în anulare pentru judecare în Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție.

9. Urmărirea penală a fost pornită la 09 aprilie s-a finalizat la 12 septembrie 2014. Prima instanță a examinat cauza în perioada 17 septembrie 2014 – 03 noiembrie 2015. Instanța de apel a judecat cauza în perioada 04 decembrie 2015 – 14 aprilie 2016. Instanța de recurs a examinat cauza în perioada 07 decembrie 2016 – 04 aprilie 2017. La 20 iulie 2022, dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

10. La 07 aprilie 2014, aflându-se în locuința temporară a lui Trofimenko din mun. Chișinău, Trocin l-a instigat pe acesta să-l ajute la „rezolvarea” unui conflict cu un taximetrist. Pentru a evita identificarea și a ascunde eventualele urme ale infracțiunii, Trocin i-a cerut lui Trofimenko să deconecteze telefonul mobil, apoi l-a condus spre locul stabilit al întâlnirii – str. Liviu Deleanu din mun. Chișinău. În aceeași zi, în jurul orei 18:30, cei doi au urcat într-un automobil aparținând serviciului de taxi „14999”, condus de Petru Radvan, solicitând deplasarea spre orașul Vatra. Ajunși la destinație, în jurul orei 19:00, Trofimenko i-a aplicat victimei două lovituri cu cuțitul în regiunea gâtului, cauzându-i decesul. Pentru a ascunde fapta, inculpații au mutat cadavrul de pe scaunul șoferului pe bancheta din spate, după care Trocin a preluat conducerea vehiculului și s-a deplasat, împreună cu Trofimenko, spre zona lacului de acumulare Ghidighici, unde au abandonat cadavrul într-o fâșie forestieră. Ulterior, aceștia au sustras suma de 3.000 de lei din automobilul victimei, iar vehiculul a fost ascuns într-o zonă împădurită din extravilanul comunei Trușeni, mun. Chișinău. Conform raportului de expertiză medico-legală din 18 august 2014, decesul a survenit în urma hemoragiei externe provocate de plăgi tăiate la nivelul gâtului și membrilor superioare, cu afectarea vaselor sanguine. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat leziuni corporale care au fost produse intravital (0-30 min. până la deces) la acțiunile traumatice cu obiect(e) trăietor(e) și cu corp contondent, care au legătură cauzală directă cu survenirea decesului, și se califică ca vătămare corporală gravă. Acțiunile lui Evgheni Trocin au fost încadrate în baza art. art. 42 alin. (5), 145 alin. (2) lit. a), b) și j) Cod penal, iar acțiunile lui Iaroslav Trofimenko au fost încadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. a), b) și j) Cod penal.

b. Probatoriul și poziția condamnaților la etapa urmăririi penale

10. În perioada 08 aprilie - 20 august 2014, organul de urmărire penală a desfășurat un ansamblu de acțiuni procesuale menite să stabilească circumstanțele

comiterii infracțiunii și să identifice autorii. Au fost efectuate: cercetarea locului omorului (f.d. 13–24, vol. I), cercetarea locului depistării automobilului (f.d. 28–32, vol. I), expertiza medico-legală a cadavrului (f.d. 95, 98, vol. I) și expertiza medico-criminalistică a corpurilor delictive (f.d. 102–103, 106–110, vol. I), cercetarea locului unde, potrivit declarațiilor lui Iaroslav Trofimenco, a fost aruncat cuțitul utilizat la comiterea infracțiunii (f.d. 78–81, vol. I), prezentarea persoanei spre recunoaștere (f.d. 67–73, vol. I), verificarea declarațiilor lui Trofimenco la fața locului (f.d. 74–77, vol. I), precum și confruntarea dintre suspectii Evgheni Trocin și Iaroslav Trofimenco (f.d. 250–253, vol. I). Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 122/746 din 18 august 2014, decesul victimei Petru Radvan a survenit în urma unei hemoragii externe provocate prin plăgi tăiate la nivelul gâtului și al membrului superior drept, cu lezarea vaselor sanguine, esofagului, traheii și a pachetului neurovascular, fiind constatate și excoriații în regiunea feței și submandibulară. Leziunile au fost produse intravital, cu un obiect tăietor și/sau corp contondent, având legătură cauzală directă cu decesul și fiind calificate drept vătămări corporale grave. În raportul de expertiză medico-legală nr. 175 din 20 august 2014 s-a concluzionat că plăgile de pe gât și mâna dreaptă au fost cauzate de un obiect plat cu particularități înțepător-tăietoare, având vârf și tăiș ascuțit din ambele părți, muchie în formă de „Π”, grosime sub 2 mm și lățime de minimum 10 mm, caracteristici care corespund cu ale cuțitului prezentat spre examinare, nefiind exclus ca toate leziunile să fi fost produse cu un singur obiect, date fiind localizarea și caracterul acestora. În această perioadă au fost audiați martorii Veaceslav Bîrsan, Nadejda Radvan, care ulterior a fost recunoscută în calitate de succesori al părții vătămate (f.d. 39 vol. I), Iurie Bandur, Alexei Banari și Maria Furtună.

11. Potrivit declarațiilor martorului Veaceslav Bîrsan (f.d. 42–43, vol. I), acesta este proprietarul de facto al automobilului de model „Dacia Logan”, înregistrat pe numele finului său, utilizat pentru prestarea serviciilor de taxi. La sfârșitul lunii martie 2014, fiind în căutarea unui șofer, a fost contactat de către Petru Radvan, cu care a convenit ca acesta să activeze pe un termen de probă. Radvan a - activat timp de aproximativ două săptămâni. La 07 aprilie 2014, acesta i-a predat lui Bîrsan încasările, menționând că ziua următoare urma să fie liberă. Totuși, potrivit informațiilor martorului, în data de 08 aprilie 2014, Radvan a lucrat în interes propriu. În seara aceleiași zile, Bîrsan a fost informat că Petru Radvan a fost găsit decedat, iar automobilul a fost depistat la câteva zile după incident.

12. Potrivit declarațiilor martorei Nadejda Radvan (f.d. 37–38, vol. I), aceasta este soția lui Petru Radvan, victima omorului comis la 07 aprilie 2014. Martora a relatat că soțul său activa în calitate de șofer de taxi, fără a cunoaște cui aparține automobilul pe care îl conducea. El lucra de unul singur și, de regulă, locuia la țară. În ziua respectivă, în jurul orei 16:30, Petru Radvan a venit acasă cu automobilul, a adus produse alimentare, i-a înmănat bani, după care a plecat din nou la serviciu. Ulterior, martora a încercat să îl contacteze la două numere de telefon, însă ambele erau deconectate. Ea a menționat că soțul său nu avea conflicte cu nimeni și că, în

opinia sa, nimeni nu avea motive să-i dorească răul. Petru Radvan evita să transporte persoane aflate sub influența alcoolului sau cu comportament agresiv, refuzând accesul acestora în autoturism. La momentul incidentului, martora era însărcinată și avea doi copii minori, subliniind că soțul său era unicul întreținător al familiei.

13. Potrivit declarațiilor martorului Iurie Bandur (f.d. 52, vol. I), la 07 aprilie 2014, în jurul orei 19:00, acesta se afla la domiciliul său din orașul Vatra, când a auzit câinele lătrând insistent. Ieșind afară pentru a verifica situația, a observat un automobil de model „Dacia Logan”, de culoare vișinie, parcat cu partea frontală orientată spre locuința sa. Motorul era pornit, ușa șoferului deschisă, iar în interior se putea observa o altercație fizică între șofer și o altă persoană. Speriat, martorul a fugit în ograda unui vecin, unde s-a întâlnit cu vecina Maria Furtună și o altă persoană, pe nume Lioșa, cărora le-a relatat cele văzute și le-a cerut să intervină pentru a ajuta șoferul. El a observat cum automobilul s-a pus în mișcare cu viteză, deplasându-se spre satul Sireți. Martorul a precizat că pe acoperișul vehiculului se afla un semn de taxi, iar ulterior, în locul unde fusese parcat autoturismul, a identificat pete de sânge.

14. Maria Furtună (f.d. 46–60, vol. I) a declarat că, la 07 aprilie 2014, în jurul orei 19:00, aflându-se în curtea blocului din or. Vatra, a auzit strigăte și voci masculine. Îndreptându-se spre casa nr. 15, s-a întâlnit cu vecinul Iurie Bandur, care i-a spus că un bărbat este agresat și a chemat-o să intervină. Apropiindu-se de locul indicat, a observat un automobil de culoare roșu închis („Dacia Logan”), cu motorul pornit și două persoane de sex masculin care trăgeau corpul unui bărbat pe bancheta din spate. Picioarele victimei atârnav în afara mașinii, iar aceasta nu se mișca și nu reacționa. La vederea martorei, agresorii au urcat în grabă în vehicul și au plecat. Pe carosabil au rămas pete de culoare brună, asemănătoare cu sângele. Martora a reținut trăsăturile celor doi bărbați și a afirmat că i-ar putea recunoaște. Ea a oferit o descriere detaliată a acestora, indicând vârsta estimativă (25–35 ani), înălțimea (1,60–1,75 m), trăsături faciale și îmbrăcăminte de culoare închisă.

15. La 17 iunie 2014, Evgheni Trocin a fost recunoscut în calitate de bănuț (f.d. 78, vol. I) și audiat în această calitate. El a declarat că nu recunoaște vina și a negat săvârșirea infracțiunii imputate, susținând că nu a fost în or. Vatra de aproximativ trei ani și că nu are cunoștințe apropiate în localitate. Deși știe că în oraș ar locui persoane de etnie romă care comercializează droguri, nu a cumpărat niciodată substanțe narcotice de la acestea. El a precizat că nu obișnuia să poarte cuțit. La 11 februarie 2014 s-a întors din regiunea Transnistreană a țării, în mun. Chișinău, iar ulterior s-a deplasat în or. Odesa (Ucraina), de unde s-a întors la 26 martie 2014. Din acea dată s-ar fi aflat în or. Durlești. În ziua de 07 aprilie 2014, dimineața se afla acasă, iar în jurul orei 10:00 l-a contactat pe Alexandru Buecli, taximetrist, care a venit la el cu un „Opel” albastru. După o scurtă discuție, acesta a plecat. Ulterior, Trocin ar fi consumat heroină, apoi, între orele 12:00–13:00, a ieșit singur la plimbare, revenind acasă la ora 16:00. El a menționat că în acel interval la domiciliu se aflau mama și, posibil, fratele său. Spre seară, între orele 17:00–18:00, l-a

contactat din nou pe Alexandru Buecli și ar fi consumat din nou droguri, afirmând că după ora 18:00 nu a mai părăsit locuința, culcându-se între orele 23:00–00:00. El a indicat că în acea zi era îmbrăcat în costum sportiv „Adidas” de culoare neagră cu dungii albe și încălțat în adidași negri cu linii albe, excluzând purtarea pantofilor. A mai declarat că în cursul acelei zile a discutat telefonic cu Vitalie Mordvin, Alexandru Simcenco și Iaroslav Trofimenco, însă nu cunoaște intervalele orare în care au avut loc aceste discuții (f.d. 181, vol. I).

16. La 07 august 2014, Iaroslav Trofimenco a fost recunoscut în calitate de bănuit (f.d. 223–226, vol. I), iar în cadrul audierii a recunoscut comiterea faptei. El a declarat că îl cunoaște pe Evgheni Trocin din perioada 2002–2003, menținând relații de prietenie cu acesta. În martie 2014, ei s-au deplasat împreună în or. Odesa, unde s-au ocupat cu furturi din buzunare. La 07 aprilie 2014, Trocin a venit la domiciliul lui Trofimenco, unde ambii au consumat heroină. Trocin i-a spus că trebuie „să clarifice” o situație cu un taximetrist, fără a da detalii. În jurul orei 18:00, cei doi au ieșit din casă pentru a se întâlni cu acesta, Trocin a precizat că șoferul îi așteaptă în zona Buiucani, lângă stația terminus a maxi-taxi nr. 103. La fața locului se afla un automobil de taxi de culoare închisă. Trofimenco a urcat pe bancheta din față, lângă șofer, iar Trocin – în spate. Vehiculul s-a deplasat spre ieșirea din oraș, în direcția penitenciarului Pruncul. Pe traseu, între șofer și Trofimenco s-a iscat un conflict verbal, urmat de un gest agresiv al victimei, care a încercat să-l împingă pe Trofimenco. Acesta a scos un cuțit de buzunar și i-a aplicat victimei două lovituri în zona gâtului sau pieptului. Incidentul a avut loc în apropierea unor case de locuit, iar în acel moment șoferul a rostit cuvinte despre familia sa. Ulterior, Trocin a coborât și a mutat cadavrul pe bancheta din spate, ajutat din interior de Trofimenco. Deși cineva striga afară, ei au urcat în mașină și au plecat. Pe un drum de țară, în apropierea unui lac, ei au abandonat cadavrul într-o zonă cu iarbă departe de drum. În automobil au găsit 3.000 de lei, din care Trofimenco a luat 1.200 de lei, iar restul – Trocin. Ulterior, Trocin l-a condus acasă, iar a doua zi Trofimenco a ars hainele purtate în pădurea din apropiere și a aruncat cuțitul într-un lac din sectorul „Sculeanca”. Înainte de întâlnirea cu taximetristul, Trocin i-a cerut să-și deconecteze telefonul, pentru a evita identificarea. Trofimenco a susținut că nu a avut intenția de a ucide, acțiunea fiind determinată de o agresiune spontană a victimei (f.d. 227–230, vol. I).

17. La 28 august 2014, Evgheni Trocin a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 145 alin. (2) lit. a), b), j) Cod penal (f.d. 183-184, vol. I). La aceeași dată Trocin a fost audiat, comunicând că susține declarațiile date în calitate de bănuit (f.d. 187-188, vol. I).

18. La 29 august 2014, Iaroslav Trofimenco a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), b), j) Cod penal (f.d. 231-237, vol. I). La aceeași dată Trofimenco a fost audiat, comunicând că refuză să dea declarații (f.d. 238-239, vol. I). La 01 septembrie 2014, a fost audiat repetat și a comunicat că nu recunoaște vina și renunță la declarațiile date în calitate

de bănuț (f.d. 242-243, vol. I).

19. În instanța de judecată, au fost audiați martorii apărării, Alexandru Simcenco, Dmitri Scirov și Vitalii Mordvin.

20. Alexandru Simcenco a comunicat că nu știe nimic despre cazul în care este învinuit Trocin. A înțeles că este învinuit pentru omor, comis la data de 07 aprilie 2014. La acea dată l-a telefonat pe Trocin între orele 09:00-10:00, iar la amiază în aceeași zi s-au întâlnit la primul acasă. La Trocin a ajuns aproximativ la orele 12:00-13:00, ține minte că la el mai era încă un prieten comun, însă care anume nu-și amintește acum. Acest băiat a mai stat 2-3 minute și a plecat. După aceasta, peste nu mai mult de o oră a plecat cu Trocin la plimbare. A avut treabă în oraș, în sectorul Buiucani la Aventura Parc, a trecut pe la Spitalul Militar, după care a plecat la Trocin acasă pe la ora 18:30. I se pare că atunci când s-au întors, mama lui Trocin era acasă. Ulterior s-a dus la el acasă. Când s-a dus acasă a adormit. Nu ține minte dacă Trocin l-a mai sunat în acea seară. În acea zi Trocin a furat un portmoneu în jurul orei 16:00. La 07 aprilie 2016, el a consumat droguri, însă nu e sigur dacă a consumat și Trocin. Pe Alexandru Buiucăli nu-l cunoaște (f.d. 218-219, vol. III).

21. Dmitri Scirov a comunicat că la 07 aprilie 2014 stătea cu soția într-o cafenea din mun. Chișinău, când în jurul orei 18:00, a fost sunat de Iaroslav Trofimenko, care l-a întrebat unde se află. Apoi a venit și el în acea cafenea, stând aproximativ o oră. Au mers la el acasă, dar nu își amintește adresa exactă și au stat 40 de minute sau o oră. La Trofimenko au mers ei doi și soția lui Scirov, în jurul orei 19:00. Când aceștia au plecat, Trofimenko a rămas acasă. Până în acea zi, cu Trofimenko s-au întâlnit de câteva ori. La moment, el se află în arest de patru luni, în această perioadă nu a stat în aceeași celulă cu Trofimenko, dar s-au cunoscut la Penitenciarul Cricova. El nu a consumat substanțe narcotice în acea zi. Nici Trofimenko nu a consumat substanțe narcotice în acea zi. El era bronzat că a venit de la mare (f.d. 30-31, vol. IV).

22. Vitalie Mordvin a comunicat că, la 07 aprilie 2014, în jurul orei 10:00, l-a sunat Trocin și l-a întrebat dacă poate împrumuta de la tata 50 de dolari până seara. A luat 50 de dolari și în jurul orei 11:00 a mers acasă la Trocin și i-a dat banii. Au mers la plimbare, iar când s-au întors acasă îi aștepta Simcenco. Ultimul a rămas cu Trocin, iar Vitalie Mordvin a plecat. În jurul orei 16:00, cineva a sunat la ușă, tata acestuia a deschis ușa și Jenea i-a transmis tatălui 50 de dolari. În acea zi el nu l-a văzut pe Trofimenko, iar Trocin nu i-a spus nimic despre acesta sau despre planurile sale. El a reținut ziua de 07 aprilie deoarece, aproximativ până la 10 aprilie, la el acasă a venit poliția și l-a întrebat de Trocin (f.d. 75, vol. IV).

c. Sentința

23. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, din 03 noiembrie 2015, Evgheni Trocin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 145 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal și condamnat la 18 ani de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Iaroslav Trofimenko a fost

recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), b) și j) Cod penal și condamnat la 20 de ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. Instanța a admis acțiunea civilă formulată de succesorul părții vătămate Nadejda Radvan și a dispus încasarea, în mod solidar, de la inculpați a sumei de 600.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În ceea ce privește prejudiciul material, acțiunea a fost admisă în principiu.

24. Instanța a reținut că Iaroslav Trofimenko a recunoscut în faza urmăririi penale comiterea omorului, oferind detalii despre fapta săvârșită împreună cu Evgheni Trocin și despre modalitatea de ascundere a urmelor infracțiunii. Declarațiile au fost susținute de o înregistrare video realizată în prezența avocatului, fără semne de constrângere. Trofimenko a indicat și locul unde a aruncat cuțitul, care a fost ulterior identificat și asociat leziunilor victimei. Ulterior, inculpatul a retractat declarațiile, invocând rele tratamente din partea organelor de urmărire penală. Plângerile au fost verificate de procurorul Corneliu Popescu, care a dispus refuzul pornirii urmăririi penale, măsură confirmată de procurorul ierarhic Vladimir Moșneaga. Instanța a apreciat retractarea ca o strategie de apărare, reținând indicarea cu precizie a locului unde se afla cuțitul confirmă implicarea inculpatului în comiterea faptei.

25. Instanța a reținut că Evgheni Trocin nu a recunoscut comiterea faptei și nu a făcut declarații auto-incriminatorii. Acesta a invocat acte de violență în timpul urmăririi penale, însă cauza privind pretinsele torturi era încă pendinte, motiv pentru care instanța nu a luat în considerare aceste afirmații. Declarațiile de neimplicare ale inculpatului au fost apreciate ca necredibile și contrazise de probele administrate. Instanța a respins ca neconvingătoare declarațiile martorilor Alexandru Simcenco și Dmitri Scirov, iar declarațiile martorului Vitalii Mordvin au fost considerate irelevante, vizând un alt interval orar decât cel al comiterii infracțiunii.

26. Pe baza probatoriului administrat, instanța a reținut că Iaroslav Trofimenko a săvârșit omorul intenționat asupra victimei, cu premeditare și din interes material, fapta fiind încadrată juridic în art. 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal. Evgheni Trocin a avut calitatea de complice, participând activ prin oferirea de sfaturi, indicații, informații și tănuirea urmelor infracțiunii, fapta fiind încadrată în art. 42 alin. (5), art. 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal.

27. Instanța a constatat existența elementelor premeditării, evidențiate prin: intervalul de timp dintre luarea deciziei și săvârșirea faptei; conștientizarea și concentrare psihică în scopul asigurării reușitei; actele pregătitoare, cum ar fi determinarea victimei să se deplaseze într-un loc izolat și deconectarea telefoanelor. S-a reținut și motivul material al omorului, întrucât inculpații au sustras banii victimei și au utilizat automobilul acesteia, asupra cărora nu au fost găsite mijloace bănești la momentul investigării. Totuși, instanța a exclus calificativul de „omor cu deosebită cruzime”, explicând că elementul de cruzime trebuie să depășească

suferințele inerente unui omor și să reflecte o intenție expresă de a provoca victimei suferințe inutile, prelungite sau intensificate, aspect care nu a fost dovedit în cauză.

d. Procedura de apel

28. La 09 noiembrie 2015, Evgheni Trocin și Iaroslav Trofimenko au depus apel. La 18 noiembrie 2015, și avocatul lui Iaroslav Trofimenko, Viorel Malanciuc a depus apel.

29. Potrivit apelului, Iaroslav Trofimenko a solicitat achitarea, invocând că a fost supus maltratării și amenințărilor cu moartea din partea organelor de poliție, fiind astfel constrâns să ofere declarații necorespunzătoare adevărului, în care și-a asumat comiterea omorului. El a subliniat că niciuna dintre declarațiile date nu a fost scrisă de el personal și a reproșat avocatului inactivitatea față de plângerea privind relele tratamente.

30. Evgheni Trocin a solicitat, la rândul său, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare, motivând că procurorii nu au administrat probe concludente privind implicarea sa în comiterea omorului. Învinuirea se bazează exclusiv pe declarațiile lui Trofimenko, care ar fi fost obținute prin violență. Inculpatul a invocat declarațiile martorilor Dmitri Șirov și Vitalii Mordvin, care ar infirma implicarea inculpaților, și a susținut că instanța de fond a omis să audieze un alt martor relevant — tatăl lui Mordvin — care ar fi putut confirma alibiul său. De asemenea, el a invocat concluziile raportului de expertiză dactiloscopică și a celei ADN, potrivit cărora nu au fost identificate urme care să-i aparțină la locul faptei. Trocin a criticat lipsa unei investigații efective și omisiunea instanței de a examina aspectele legate de maltratarea inculpaților.

31. În apelul formulat de avocatul Viorel Malanciuc s-a solicitat casarea sentinței și achitarea lui Trofimenko, invocând că instanța de fond a greșit în stabilirea vinovăției acestuia. Declarațiile martorei Maria Furtună trebuie apreciate cu rezerve, fiind marcate de inconsecvențe privind distanța de la care ar fi observat faptele. Totodată, s-a arătat că declarațiile unor martori plasați în proximitatea locului comiterii faptei au fost influențate de relatările din mass-media, aceștia formându-și o opinie subiectivă asupra vinovăției inculpaților, determinată de simpla reținere a acestora de către organele de urmărire penală.

32. La 14 aprilie 2016, Curtea de Apel Chișinău a respins apelurile și a menținut sentința. Instanța a reținut că declarațiile inculpatului Iaroslav Trofimenko, date în faza de urmărire penală, au fost administrate cu respectarea garanțiilor procesuale, în mod voluntar, în prezența avocatului și fără indicii de presiuni sau constrângeri, aspect confirmat inclusiv prin înregistrarea video a interogatoriului. Declarațiile au fost apreciate ca fiind relevante și concludente pentru acuzare, întrucât Trofimenko a relatat în detaliu circumstanțele săvârșirii omorului, participarea lui Evgheni Trocin și modalitatea de ascundere a urmelor infracțiunii. Tot el a indicat cu precizie locul unde a fost aruncat cuțitul folosit la comiterea faptei, obiect ulterior identificat și corelat cu leziunile victimei. Relatările au fost reconfirmate cu ocazia

reconstituirii la fața locului, iar în cadrul confruntării cu Trocin, inculpatul și-a menținut declarațiile, oferind explicații suplimentare despre rolul ambilor inculpați în comiterea faptei. Instanța a confirmat concluziile instanței de fond privind lipsa temeiniciei acuzațiilor de maltratare invocate de Trofimenco, reținând că acestea au fost examinate de procuror, care a dispus refuzul începerii urmăririi penale, măsură care a fost menținută de procurorul ierarhic superior.

33. Instanța de apel a constatat că declarațiile martorei Maria Furtună sunt concordante cu cele ale inculpatului Iaroslav Trofimenco, ambele relatând aceeași succesiune a evenimentelor, respectiv tentativa celor doi inculpați de a ascunde cadavrul victimei în automobil și părăsirea în grabă a locului faptei. Aceste declarații sunt susținute de relatările martorilor Iurie Bandur și Banari, care au confirmat aspecte similare privind acțiunile inculpaților imediat după comiterea omorului. În schimb, declarațiile martorilor Alexandru Simcenco și Dmitri Scirov au fost apreciate critic, fiind considerate contradictorii și orientate spre exonerarea inculpaților de răspundere. Declarațiile martorului Vitalii Mordvin au fost calificate ca irelevante, întrucât vizează un alt interval orar decât cel al săvârșirii infracțiunii. Instanța a conchis că vinovăția inculpaților este dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă, inclusiv prin reconstituirea la fața locului și confruntarea dintre inculpați, în cadrul căreia Trofimenco și-a menținut declarațiile incriminatorii. Totodată, instanța a reiterat temeinicia constatărilor primei instanțe privind existența circumstanțelor agravante ale faptei — omorul săvârșit cu premeditare și din interes material — și a confirmat excluderea calificativului de „omor cu deosebită cruzime”, în lipsa elementelor care să ateste intenția de a provoca suferințe suplimentare victimei.

e. Procedura de recurs

34. La 30 mai 2016, avocatul Ludmila Bîrcă, în interesul lui Evgheni Trocin, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Ea a solicitat casarea deciziei și achitarea lui Evgheni Trocin. Avocatul a susținut că nu există probe care să confirme că Trocin a participat la comiterea omorului, iar declarațiile lui Trofimenco au fost obținute prin maltratare. Totodată, ea a contestat aprecierea declarațiilor martorilor dată de către instanța de apel.

35. La 14 iulie 2016, avocatul Viorel Malanciuc, în interesul lui Iaroslav Trofimenco, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 12) Cod de procedură penală. El a solicitat repunerea în termen a recursului, casarea sentinței și achitarea inculpatului din motiv că fapta nu a fost săvârșită de acesta. Avocatul a susținut aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de apel și nemotivarea deciziei cu referire la respingerea declarațiilor inculpatului.

36. La 30 mai 2016, Evgheni Trocin a depus recurs. El a solicitat casarea deciziei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că nu a participat la comiterea infracțiunii. El a reiterat argumentele din apel, susținând că instanța de apel a apreciat eronat probele și s-a bazat pe probe insuficiente, care ar indica doar

existența infracțiunii, nu și participarea sa la aceasta. El a mai invocat incoerențe în declarațiile martorului Furtună, solicitând ca acestea să fie apreciate critic, întrucât sunt contrazise de declarațiile martorilor Simcenco și Mordvin, care ar fi indicat o altă localizare a inculpatului în ziua faptei. La prezentarea spre recunoaștere din 10 iunie 2014, i-a fost încălcat dreptul la apărare, întrucât nu a fost asistat de un avocat ales, fapt consemnat în procesul-verbal respectiv. De asemenea, condamnarea s-a bazat exclusiv pe două probe decisive – declarațiile lui Trofimenko și ale martorului Furtună Maria, care nu au fost coroborate cu alte mijloace de probă, fiind infirmate de expertiza dactiloscopică și ADN, ce nu au identificat urme biologice sau amprente ale sale la locul faptei. Recunoașterea faptei de către Trofimenko a fost obținută prin maltratare din partea poliției, iar în recurs Trocin a indicat că deține statut de parte vătămată într-o cauză penală separată, aflată în gestiunea Procuraturii Generale, privind acțiunile de maltratare.

37. La 04 aprilie 2017, [Curtea Supremă de Justiție](#) a respins recursurile, ca inadmisibile. Instanța a reținut că solicitările vizând reaprecierea probelor nu pot constitui temei de casare, întrucât vizează aspecte de fapt deja examinate de instanța de apel, care are plenitudinea de competență în acest sens. Instanța a reținut că critica privind declarațiile martorei Maria Furtună a fost corect soluționată în apel, constatându-se că acestea sunt coroborate cu declarațiile martorilor Iurie Bandur și Banari, precum și cu relatările inculpatului Iaroslav Trofimenko. Instanța a subliniat că aceste declarații se încadrează logic și cronologic în ansamblul probator și susțin versiunea reținută de instanțele anterioare. Cu referire la acuzațiile de maltratare invocate de Trofimenko, instanța de recurs a confirmat concluziile instanțelor inferioare, reținând că aspectele respective au fost examinate și infirmate în apel, iar procurorii au emis ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale. Referitor la celelalte pretinse încălcări procedurale, instanța a constatat că acestea nu au fost susținute prin probe concrete și nu au influențat legalitatea actelor de urmărire penală sau soluția pronunțată.

38. Recursul avocatului Viorel Malanciuc, în numele inculpatului Iaroslav Trofimenko, a fost respins ca tardiv. Instanța a reținut că decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 05 iunie 2016, iar termenul legal de recurs a expirat la 07 iunie 2016, în timp ce recursul a fost depus abia la 14 iulie 2016, fără prezentarea unor motive obiective care să justifice depășirea termenului procedural.

f. Plângerile de maltratare

39. La 06 februarie 2015, examinând materialul R1-71/14, Corneliu Popescu, procurorul din cadrul Secției exercitare a urmăririi penale pe cauze de criminalitate organizată și excepționale a Procuraturii Generale, a dispus începerea urmăririi penale în temeiul art. 166¹ alin. (2) Cod penal, privind presupusele rele tratamente aplicate lui Evgheni Trocin de către colaboratori de poliție (f.d. 41, vol. IV). În ordonanță se face referire la raportul procurorului Denis Rotaru din 14 august 2014, înregistrat la Procuratura Generală, privind maltratarea denunțată de Trocin la 07

august 2014.

40. Potrivit declarațiilor acestuia, la 07 august 2014, Trocin a fost escortat de la izolatorul Direcției de Poliție a municipiului Chișinău la sediul Procuraturii Generale pentru audiere, care însă nu a avut loc din cauza absenței avocatului. După ieșirea din sediu, mai mulți colaboratori de poliție mascați l-ar fi încătușat, i-au acoperit capul și l-au transportat cu un automobil într-o direcție necunoscută. După aproximativ 15–20 de minute, vehiculul a oprit, iar Trocin susține că a fost dus într-un beci, unde a fost supus maltratării fizice. Ulterior, el a fost transportat înapoi la izolatorul de detenție preventivă. În aceeași zi, inculpatul a relatat despre cele întâmplate atât procurorului, cât și avocatului care l-a vizitat.

41. La 06 februarie 2015, s-a dispus disjungerea din materialul R1-71/14 a materialului R1-10/15 cu referire la presupusa maltratare a lui Evgheni Trocin și Iaroslav Trofimenco. Tot la 06 februarie 2015, procurorul Corneliu Popescu, din cadrul Procuraturii Generale, a emis ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale, din lipsa faptului infracțiunii. Prin aceeași ordonanță, s-a dispus continuarea procesului penal sub aspectul depistării, la 07 august 2014, a unor leziuni corporale la persoana lui Evgheni Trocin, perioadă în care acesta s-a aflat în custodia statului (f.d. 42, vol. IV). Conform ordonanței, la 29 august 2014, la Procuratura Generală a fost transmis materialul acumulat de Procuratura sectorului Centru, mun. Chișinău, inclusiv informația recepționată de la Penitenciarul nr. 13 la 15 august 2014. Potrivit acestuia, cu ocazia primirii deținuților etapați, la Evgheni Trocin au fost identificate leziuni corporale. Examinarea medico-legală a evidențiat urme roșietice superficiale, rotunde, cu diametrul de 1,5 cm, localizate în zona umărului drept și în regiunea articulației talocrurale a piciorului stâng. Trocin a oferit o lămurire scrisă în care a relatat că, la 07 august 2014, a fost escortat la Procuratura Generală, de unde a fost preluat de persoane mascate necunoscute, transportat într-o direcție necunoscută și supus actelor de tortură.

42. Din conținutul aceleiași ordonanțe reiese că, anterior, la 29 august 2014, procurorul Corneliu Popescu a emis o ordonanță de neîncepere a urmăririi penale și de clasare a procesului penal, invocând lipsa faptului infracțiunii. Această ordonanță a fost anulată la 02 septembrie 2014 de către procurorul ierarhic superior, care a dispus efectuarea unui control suplimentar asupra faptelor reclamate. La 15 septembrie 2014, procurorul Corneliu Popescu a emis din nou o ordonanță de neîncepere a urmăririi penale privind plângerile lui Evgheni Trocin și Iaroslav Trofimenco, dispunând clasarea procesului penal pentru aceleași motive. La 24 noiembrie 2014, procurorul ierarhic superior a anulat din nou ordonanța și a dispus continuarea verificărilor, în vederea elucidării circumstanțelor cauzării leziunilor corporale descrise în rapoartele medico-legale.

43. În cadrul controlului suplimentar dispus de procurorul ierarhic superior, Evgheni Trocin și Iaroslav Trofimenco au fost audiați în calitate de martori, fiind întrebați cu privire la circumstanțele invocate în plângerile formulate anterior.

Ambii au reiterat faptele deja expuse, susținând că, pe durata aflării în izolator, au fost în repetate rânduri scoși din celulă și audiați fără prezența avocatului. Trocin a contestat, de asemenea, concluziile raportului de expertiză medico-legală cu privire la vechimea leziunilor corporale identificate. Au fost audiați și procurorul Denis Rusu, precum și ofițerii de investigații Victor Buga, Sergiu Tolbei și Igor Fortuna. Procurorul Rusu a relatat că, la 07 august 2014, Evgheni Trocin a fost escortat la biroul său din cadrul Procuraturii Generale, însă, din cauza absenței avocatului, nu a fost posibilă efectuarea acțiunilor procesuale planificate. Ulterior, în aceeași zi, la sediul Direcției de Poliție Chișinău, după o discuție cu avocatul, Trocin a declarat că ar fi fost maltratat de colaboratorii de poliție, iar procurorul s-a autosesizat.

44. Ofițerul Victor Buga a declarat că, la solicitarea procurorului Octavian Nărea, la 07 august 2014, i-a escortat pe Trocin și Trofimenco la Procuratura Generală, împreună cu ofițerii Sergiu Tolbei și Igor Fortuna, pentru desfășurarea unor acțiuni procesuale. Ulterior, aceștia au fost transportați separat în izolator, fiind încătușați la mâini și picioare, măsură justificată de necesitatea prevenirii evadării. Martorul a menționat că, în aceeași zi, Trocin a reclamat maltratarea, motiv pentru care ambii au fost transportați la Centrul de Medicină Legală, unde au fost supuși examinării medico-legale. Buga a negat orice aplicare a forței fizice sau psihice față de Trocin sau Trofimenco. Declarații similare au fost date și de ofițerii Sergiu Tolbei și Igor Fortuna.

45. La 07 august 2014, procurorul Octavian Nărea a dispus efectuarea expertizelor medico-legale în privința bănușilor Evgheni Trocin și Iaroslav Trofimenco (f.d. 123, 127, vol. I). Potrivit raportului de expertiză medico-legală din 25 august 2014, la examinarea lui Evgheni Trocin au fost identificate două echimoze în regiunea facială dreaptă, produse cu 3–4 zile înainte de examinare, prin acțiunea unui corp contondent sau prin lovirea de acesta, fiind calificate ca vătămări corporale neînsemnate. De asemenea, s-au constatat echimoze circulare pe antebrațe și gambe bilateral, cauzate prin acțiunea unui obiect contondent cu suprafață de acțiune limitată, circulară (posibil prin aplicarea cătușelor), care de asemenea au fost calificate ca vătămări neînsemnate. Potrivit raportului de expertiză medico-legală din aceeași dată, la examinarea lui Iaroslav Trofimenco s-au depistat două echimoze în zona facială stângă, produse prin acțiunea unui corp contondent, calificate ca vătămări neînsemnate, precum și echimoze circulare pe antebrațe și gambe bilateral, cu aceleași caracteristici și posibilă cauză – aplicarea cătușelor – și aceeași încadrare medico-legală: vătămări corporale neînsemnate (f.d. 124, vol. I).

46. În ordonanța sa (a se vedea para. 42–45), procurorul a invocat constatările din rapoartele de expertiză medico-legală administrate în prezenta cauză penală, concluzionând că, în cazul lui Evgheni Trocin, nu există indicii obiective ale aplicării unor rele tratamente la 07 august 2014, întrucât, în ipoteza comiterii actelor de tortură, ar fi fost identificate leziuni mult mai grave, având în vedere că examinarea medico-legală a avut loc la mai puțin de 12 ore de la presupusele fapte. Referitor la leziunile constatate la Iaroslav Trofimenco, procurorul a menționat că

acestea sunt de natură și localizare similare cu cele identificate pe corpul lui Trocin. A remarcat, totodată, că plângerile formulate de Trofimenko au fost depuse cu un decalaj de două săptămâni, au fost redactate de persoane diferite, dar descriu circumstanțe identice cu cele relatate de Trocin, aspect ce a trezit suspiciuni privind veridicitatea acestora. În concluzie, procurorul a constatat lipsa probelor care să confirme aplicarea torturii în data de 07 august 2014 asupra lui Trocin și Trofimenko, însă a apreciat necesitatea continuării investigațiilor cu privire la leziunile corporale identificate pe corpul lui Trocin, dat fiind că acestea prezentau o vechime de 3–4 zile, perioadă în care acesta se afla în custodia statului.

47. La 25 februarie 2015, procurorul, șef-adjunct al secției exercitare a urmăririi penale pe cauze de criminalitate organizată și excepționale a Procuraturii Generale, Vladimir Moșneaga, examinând materialele cauzei penale nr. 2015928043 (a se vedea para. 39) și materialul R1-10/15, a dispus abrogarea parțială a ordonanței de începere a urmăririi penale din 06 februarie 2015 și continuarea urmăririi penale în partea ce ține de depistarea leziunilor corporale la Evgheni Trocin (f.d. 49, vol. IV).

g. Cererea la CtEDO și recursul în anulare

48. Prin [hotărârea din 16 martie 2021](#), definitivă la 16 iunie 2021, CtEDO a constatat că Trocin a fost supus relelor tratamente în custodia poliției, constatând o încălcare a art. 3 CEDO, atât sub aspect material, cât și sub aspect procedural. Totuși, CtEDO a constatat că unele leziuni găsite pe corpul lui Trocin nu corespund cu descrierea de către acesta a modului cum a fost maltratată, însă autoritățile nu au oferit o explicație plauzibilă acestora.

49. La 01 septembrie 2017, Evgheni Trocin a înaintat o altă cerere la CtEDO (nr. 67442/17) în temeiul art. 6 din Convenție, în care reclamantul s-a plâns de faptul că instanțele naționale au pus la baza condamnării probe obținute prin maltratare. Cererea a fost comunicată Guvernului la 10 februarie 2022, cu întrebarea dacă la constatarea vinovăției lui Trocin au fost folosite probe obținute -prin maltratare.

50. La 07 iulie 2022, avocatul Vasili Ciuperca, în interesul lui Evgheni Trocin, a depus recurs în anulare, prin care solicită casarea deciziei instanței de recurs, deciziei instanței de apel și a sentinței instanței de fond, achitarea lui Evgheni Trocin sau trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Potrivit recursului, condamnarea lui Evgheni Trocin s-a bazat, în esență, pe declarațiile auto-incriminatorii ale inculpatului Iaroslav Trofimenko, formulate în faza de urmărire penală. Declarațiile date au fost susținute de probe indirecte, însă în lipsa acestor declarații, nu există suficiente probe directe care să confirme implicarea efectivă a lui Trocin în săvârșirea omorului. Atât Trocin, cât și Trofimenko au susținut în toate fazele procesului că au fost supuși torturii, iar recunoașterea faptei de către Trofimenko au fost obținute astfel. Cu toate acestea, instanțele naționale au respins sistematic demersurile privind excluderea acestor probe, considerând declarațiile inculpaților ca fiind necredibile. Omisiunea verificării circumstanțelor în care au fost obținute probele date denotă existența unui viciu fundamental al procedurii

judecătorești care a afectat hotărârile anterioare și care poate fi reparat prin admiterea recursului în anulare.

51. La 20 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 13 septembrie 2022, instanța a primit referința părții vătămate, Nadejda Radvan, care a solicitat respingerea recursului în anulare, ca fiind inadmisibil, din motiv că argumentele recurentului nu se încadrează în temeiurile de declarare a recursului în anulare. La 23 iulie 2025, curtea a primit și referința procurorului în Secția judiciar-penală a Procuraturii Generale, Aliona Burlacu, care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil. Potrivit referinței, în această cauză condamnarea nu s-a bazat în exclusivitate pe declarațiile lui Trofimenko. CtEDO a reținut în hotărârea sa din 16 martie 2021 încălcarea art. 3 din Convenție doar în privința lui Evgheni Trocin, care la etapa urmăririi penale nu a recunoscut fapta încriminată, iar declarațiile acestuia nu au fost auto incriminatoare, nu au rezultat de pe urma aplicării de rele tratamente și nu au fost puse la baza sentinței de condamnare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

52. Instituția recursului în anulare a fost abrogată prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Totuși, această modificare nu are efect asupra recursurilor în anulare depuse până la 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (31) al acestei legi:

„Recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.”

53. Conform art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală (redacția în vigoare până la 22 august 2023, când au intrat în vigoare modificările operate prin Legea nr. 245 din 31 iulie 2023):

„Judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie. Neprezentarea inculpatului, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile legal citate, precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului, însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informându-i despre aceasta. (...)”

54. La data declarării recursului în anulare, art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, care se referea la temeiurile pentru recurs în anulare, prevedea următoarele:

„(1) Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.”

55. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 10.11.2020, s-a declarat neconstituțional cuvântul „inclusiv” din art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală. Până la modificarea acestui articol, în sensul conformării cu această hotărâre, hotărârile irevocabile puteau fi atacate cu recurs în anulare în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, informare din care se poate deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea atacată.

56. Prin Legea nr. 245 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 22 august 2023), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, care se referea la temeiurile pentru recurs în anulare, a fost modificat după cum urmează:

„(1) Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, (...) în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea atacată.”

57. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală:

„44) viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată – încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;”

58. Conform art. 454 Cod de procedură penală:

„Recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămîinerii irevocabile a hotărîrii judecătorești sau, în cazul în care cererea a fost comunicată Guvernului Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de la data comunicării ei.”

59. Art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală prevedea următoarele:

„(2) Admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție o va decide un complet format din 5 judecători, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar.

(3) În cazul constatării condițiilor prevăzute la art. 432 alin. (2), completul format din 5 judecători va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat prin decizie motivată adoptată în unanimitate, iar în cazul constatării condițiilor prevăzute la alin. (4) al articolului menționat, completul va trimite prin raport recursul în anulare pentru judecare Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.”

60. Art. 145 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b) și j) Cod penal, la data comiterii infracțiunii, prevedea următoarele:

„(1) Omorul unei persoane se pedepsește cu închisoare de la 10 la 15 ani.

(2) Omorul săvârșit:

a) cu premeditare;

b) din interes material;

(...)

j) cu deosebită cruzime, precum și din motive sadice;”

se pedepsește cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață.

MOTIVAREA INSTANȚEI

61. Având în vedere prevederile art. 456 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul constatării condițiilor prevăzute la art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală, completul format din cinci judecători trimite prin raport recursul în anulare pentru judecare Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție. Prin urmare, cauza este examinată de un complet din nouă judecători. Recursul în anulare se examinează potrivit regulilor recursului. Având în vedere că procedura recursului a fost modificată după înaintarea recursului în anulare, recursul în anulare urmează a fi examinat potrivit procedurii noi, fără a invita părțile în ședință.

62. Conform legii în vigoare la data pronunțării deciziei instanței de recurs, termenul pentru a contesta cu recurs în anulare era de șase luni. Acest termen urma a fi calculat de la data comunicării cererii Guvernului Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Recursul în anulare examinat a fost declarat în termenul de șase luni de la data comunicării cererii nr. 67442/17, adică a fost depus în termen.

63. Examinând recursul în anulare, Curtea Supremă de Justiție trebuie să răspundă la întrebarea dacă există temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, adică dacă hotărârea irevocabilă atacată este afectată de un viciu fundamental. Curtea Supremă de Justiție a explicat deja ce înseamnă „viciul fundamental” în cauzele penale nr. [1re-83/2023](#) și [1re-85/2023](#). Viciul fundamental există dacă sunt întrunite cumulativ următoarele elemente:

a) a fost stabilită o încălcare a normelor de procedură;

b) această încălcare este „gravă”;

c) încălcarea a afectat soluția din hotărârea pronunțată.

64. Curtea Supremă de Justiție a notat în cauzele menționate în paragraful precedent că, întrucât este pus în discuție un lucru judecat, recursul în anulare nu poate reprezenta un recurs ordinar repetat. Pentru a admite recursul în anulare, gravitatea încălcărilor trebuie să fie considerabil mai mare decât cele care pot servi drept temei pentru admiterea recursului ordinar (decizia nr. [4-1re-62/2023](#), § 30).

65. În continuare urmează a fi examinat dacă viciile invocate sunt probate

și reprezintă un „viciu fundamental” în sensul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală. În cauza nr. [Ire-147/23](#), Curtea Supremă de Justiție a explicat că, potrivit art. 451 alin. (1) Cod de procedură penală în vigoare la data depunerii recursului, hotărârile irevocabile puteau fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise „la judecarea cauzei”. Ultima sintagmă semnifică că doar erorile de drept care vizează soluționarea fondului cauzei penale pot fi examinate în cadrul recursului în anulare.

66. În recursul în anulare avocatul invocă existența viciului fundamental în omisiunea verificării circumstanțelor în care au fost obținute probele care au determinat condamnarea lui Trocin, în special declarațiile auto-incriminatorii ale condamnatului Trofimenco, care, potrivit condamnăților, au fost obținute prin maltratare. Recurentul se bazează pe hotărârea CtEDO din 16 martie 2021, în cauza [Trocin v. Republica Moldova](#) (cererea 23847/19) și pe cererea nr. 67442/17, care a fost [comunicată Guvernului](#) la 10 februarie 2022.

67. În hotărârea *Trocin v. Moldova*, CtEDO a constatat încălcarea art. 3 din Convenție sub aspect material. Completul notează că această hotărâre nu se referă la pretinsa maltratare a lui Trofimenco, ci la pretinsa maltratare a lui Trocin. Totuși, Trocin nu a recunoscut niciodată vinovăția și a pretins mereu că este nevinovat. De asemenea, în acea hotărâre, CtEDO nu a constatat o violare a art. 6 din Convenție. În asemenea circumstanțe, constatările din hotărârea dată a CtEDO nu pot pune în discuție soluția adoptată pe marginea fondului cauzei și nu pot servi drept temei pentru admiterea recursului în anulare.

68. Cu referire la cererea nr. 67442/17 (a se vedea para. 55-56), CtEDO a adresat părților întrebarea dacă reclamantul a beneficiat de un proces echitabil în stabilirea acuzațiilor penale aduse împotriva sa, în conformitate cu art. 6 para. 1 din Convenție. În special, dacă instanțele s-au bazat la stabilirea vinovăției lui Trocin pe probe incriminatorii obținute prin rele tratamente. În cererea adresată CtEDO, Trocin invocă folosirea recunoașterii vinovăției de către Trofimenco (a se vedea para. 16) drept probă împotriva sa.

69. Completul relevă că folosirea probelor pretins obținute prin maltratare mereu ridică dubii cu privire la echitatea procesului, chiar dacă aceste probe nu sunt determinante pentru constatarea vinovăției (a se vedea [Örs s.a. v. Turcia](#), 2006, § 60; [Abdulkadyrov și Dakhtayev v. Rusia](#), 2018, §§ 79-80; sau [Belugin v. Rusia](#), § 70). Probele obținute prin constrângere nu sunt admisibile în procesul penal în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, precum sunt și probele care reprezintă un rezultat direct al actelor de maltratare (a se vedea hot. CtEDO [Gäfgen v. Germania](#), 2010, § 167; și [Jalloh v. Germania](#), 2006, § 105). Atunci când există probe credibile *prima facie* că maltratarea putea avea loc cu scopul obținerii depozițiilor, la

examinarea cauzei penale împotriva persoanei care pretinde că a fost maltrată, instanțele judecătorești vor pleca de la prezumția că maltratarea a avut loc (hot. CtEDO [Bokhonko v. Georgia](#), 2020, § 96). Prin urmare, instanța de recurs urmează să constate dacă există suficiente probe pentru a stabili *prima facie* că condamnații au fost maltratați cu scopul de a obține declarațiile incriminatorii în perioada în care aceștia s-au aflat în custodia poliției (*mutatis mutandis* decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), §§ 104-106) și, în cazul constatării acestui fapt, să nu pună aceste probe la baza deciziei sale.

70. Trofimenko mereu a declarat la faza judecării cauzei că recunoașterea vinovăției a fost obținută prin maltratare. A fost pornită și o cauză penală în acest sens, cu un final incert. Din decizia instanței de recurs nu rezultă faptul că alegația lui Trofimenko cu privire la obținerea recunoașterii vinovăției prin constrângere a fost analizată minuțios. Cu toate acestea, declarațiile lui Trofimenko privind recunoașterea vinovăției au fost puse la baza sentinței de condamnare. Această abordare este contrară standardelor din paragraful precedent și, având în vedere seriozitatea și impactul ei, este suficientă pentru a pune în discuție soluția instanței de recurs și, prin urmare, duce la admiterea recursului în anulare.

71. Recurentul solicită achitarea lui Evgheni Trocin sau remiterea cauzei în curtea de apel pentru rejudecare. Conform prevederilor art. 457 alin. (3) coroborate cu prevedere art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, soluționând recursul în anulare, instanța dispune rejudecarea cauzei. În această speță, instanța de recurs nu a examinat detaliat argumentele invocate de Trofimenko referitor la maltratare, iar o ședință cu participarea părților nu a fost organizată la examinarea recursului în anulare. Acest aspect poate fi clarificat în recurs. Din acest motiv, instanța dispune rejudecarea cauzei de către instanța de recurs.

72. În cadrul procedurii de recurs, Curtea Supremă de Justiție urmează să verifice dacă declarațiile lui Iaroslav Trofimenko puse la baza constatării vinovăției condamnaților au fost obținute prin constrângere.

73. Având în vedere art. 426 Cod de procedură penală, precum și faptul că recunoașterea vinovăției de către Iaroslav Trofimenko a fost pusă la bază atât a lui Evgheni Trocin, cât și a lui Iaroslav Trofimenko, pentru a asigura echitatea procesului penal și a exclude situațiile ilogice, efectele admiterii recursului în anulare se extind și asupra lui Iaroslav Trofimenko. Instanța de recurs va reexamina cauza și în privința lui Iaroslav Trofimenko.

74. Din considerentele de mai sus, conform art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală (versiunea la data depunerii recursului în anulare), art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul în anulare declarat de avocatul Vasili Ciuperca.

Casează decizia Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2017 și dispune rejudecarea recursului, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Vladislav Gribincea

Ion Munteanu

Leonid Chirtoacă

Ghenadie Eremciuc

Alexandru Negru

Oxana Parfeni

Stella Bleșceaga